

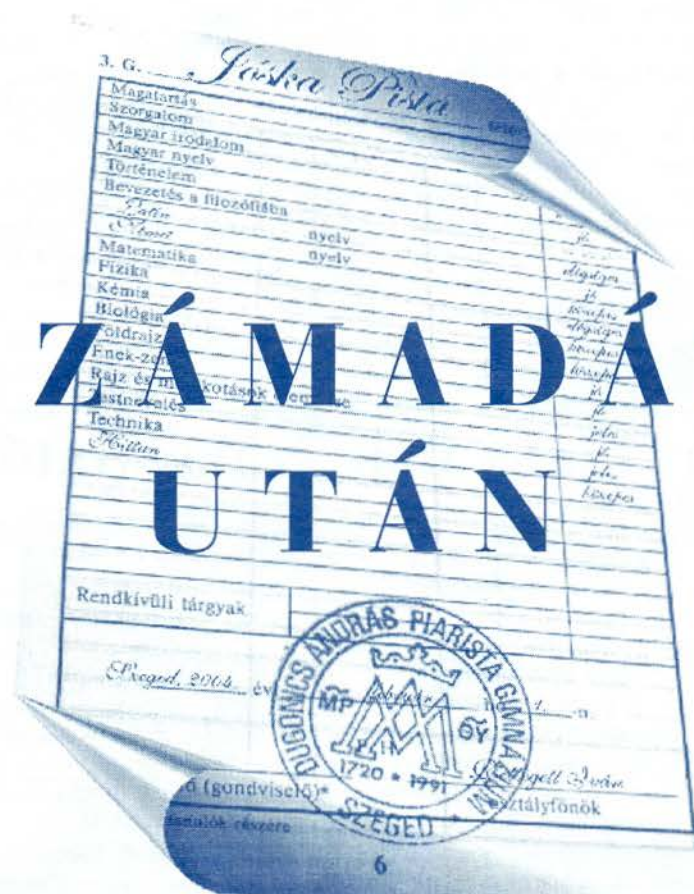
PIÁRFUTÁR

A Dugonics András Piarista Gimnázium Lapja

2004. január-február II. évfolyam I-2. szám

S Z Á M A D Á S U T Á N

Romhányi József

Nyúliskola

Erdősélen nagy a móka, multság,
iskolába gyűlnek mind a nyulacskák.
A tanító ott középen az a nyúl,
kinek füle leghosszabbnak bizonyul.
Kezdi az oktatást egy fej káposztával,
Hallgatják is tátott szájjal.

– Az egymást tapasztó
táposztó
levelek képezte káposzta
letépett
levelein belül tapasztalt betétet,
mely a kopasztott káposzta törzse,
úgy hívják, hogy torzsza.
Ha most a torzsára
sorjába
visszatapasztjuk
a letépett táposztó káposztaleveleket,
a tapasztalt rendben,
akkor szakasztott, helyesen
fejesen
szerkesztett káposztát képeztünk.
Ez a lecke! Megértettük? –
kérdetzte a nyúl tanár.

Bólogattak a nebulók,
hisz mindegyik unta már.

– Akkor rögtön feleltetek! –
Lapult a sok tapsifül,
füllentettek, de hogy értik, és ez most mindjárt kisül!
– Nos felelj, te Nyuszi Gyuszi! Állj kétlábra, s vázold hát,
mi történik, ha ízekre bontasz egy fej káposztát?
– Jóllakok! – felelte elképesztő képzetten
a kis káposzta-kopasztó ebugatta,
de a tanár megbukatta.

Mérföldköveink

A második évfolyam első száma egy lap életének fontos mérföldköve. Az indulás nehézségein túljutva ilyenkor már van valamiféle egyértelmű arculata és olvasóközönsége egy újságnak. A *Piár Futár* most érkezett ehhez a ponthoz: ismert és elismert sajtótermék lett egy év alatt – önálló, egyedi profillal. A második évfolyam már hivatalosan nyilvántartásba vett lapként indul. Ez is jelzi a szerkesztőség komoly elhatározását, miszerint nemcsak az iskola diákságának lapja kíván lenni, hanem mindannak a tágabb közösségnek, amely körülvéshi intézményünket. Kívánom, hogy a nemes szándékhoz legyen mindig elegendő erő is, egyúttal biztatok minden olvasót, tegye maga is hozzá szellemi erőfeszítéseit, hogy továbbra is közös újságunk lehessen a *Piár Futár*.

Nemrég zártuk le az első félévet, már néhány napja elkezdődött a második félév új fogadkozásokkal, új elhatározásokkal. Az ilyen alkalmak mindig lehetőséget adnak arra, hogy egy kicsit megálljunk, összegezzük eddigi tapasztalatainkat, átgondoljuk, mit csináltunk jól, esetleg kevésbé sikeresen, és új elhatározásokat

tegyünk: hogyan, merre induljunk tovább. Az ilyen fontos időszakot a biblikus teológiai szóhasználatban *kairosznak* nevezzük. A kairoszban élő embernek lehetősége van a megtérésre, amit megintcsak egy görög szóval *metanoiának* (megfordulásnak) is nevezünk. Szükségünk van ilyen különleges időszakokra, hogy megfordulhassunk vagy helyesbíthessük az irányzékunkat. Mi, keresztények különösen megtapasztaljuk és tudatosítjuk az életünkben, hogy újra és újra meg kell térnünk, vagy úgy is mondhatnám: vissza kell térnünk ahhoz az Atyához, aki gondoskodik rólunk, mert egyébként nagyon nehezen alakulnak a dolgaink. Az iskolában is fontos azt fölismernünk, hogy az újrakezdés, a megfordulás állandóan létező lehetőség. Soha sincs olyan, hogy már nem érdemes valaminek a megtanulásába belefogni, már nem érdemes a hiányaimat bepótolni. Ezért hát használjuk ki ezt a mostani kairoszt, kegyelmi pillanatot! Jó munkát kívánok a második félévben!

Szilvássy László Sch. P. igazgató

A SzePiPress jelenti

Iskolánkból az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen a következő diákok jutottak tovább az első fordulón: Gyöngyösi Benedek 12.b (bio, fiz), Csókay Tamás 12.a (fiz), Tóth Lajos 12.c (fiz), Vermes Péter 12.b (fiz), Barna András 12.a (földr), Jakab Gábor 12.a (földr), Doszpod Gergely 11.b (inf), Vörös Attila 12.c (inf), Valaczka János 12.c (inf, lat), Oltványi Gábor 12.b (kém, lat, mat), Király Bálint 12.b (m.nyelvt, ol), Király Gellért 12.b (ném), Papadhopulli Dániel 12. b (tört).

Gratulálunk! További sikeres szereplést!

***

Az eSzeSBéTé, vagyis a Szülők Segítő Baráti Társaság minden hónap második szerdáján, 18.00 órától tartja összejöveteleit a gimnázium tanácstermében. Az összejövetelek mindenki számára nyitottak. Az érdeklődőket nagy szeretettel várja az iskola vezetősége.

***

A Piarista Diákszövetség Szegedi Tagozata minden hónap első hétfőjén 17.00 órakor tartja összejöveteleit a Dugonics András Piarista Gimnázium tanácstermében. Minden egykori és jelenlegi diákot szeretettel hívnak és várnak hozzátartozóikkal, ismerőseikkel együtt.

***

Lapzárta után érkezett a nagy hír: az V. Nemzetközi SzePi-Kupa győztese a Dugonics András Piarista Gimnázium csapata lett! Részletes beszámoló lapunk következő számában lesz olvasható. Gratulálunk!

***

NE HAGYD KI!

KÉRJÜK, TÁMOGASSA IDÉN IS ADÓJÁNAK 1%-ÁVAL A DUGONICS ANDRÁS ALAPÍTVÁNYT
A kedvezményezett adószáma:
19083924-1-06

Piarista Alapítványi Bál

Ebben az évben már harmadszor Ekerült megrendezésre az alapítványi bál. Kétszázhuszan vettek részt rajta: szülők, tanárok, iskolánk barátai. Sikerült kiválasztani az év leghidegebb napját, január 23-át. Kinn -10 C° volt, benn a táncteremben (tornacsarnokban) is elég fagyos volt a léghő. Legalábbis az elején. A beszéldek és a halkszavú humoristák után gőzerővel beindultak a légbefúvók. Ennek hatására-e, vagy az elfogyasztott pezsgők és a beinduló tánc nyomán, mindenesetre hamarosan emelkedettebb lett a hangulat. Molnár Gyula és zenész barátai húzták a talpalávalót. Vacsoráról a Csiszár Mesterszakács Kft gondoskodott. Ízletes és finom falatok kerültek a terítékre. Táncbemutatót a Pavane táncgyűjtés tartott, reneszánsz táncokból. Sok-sok

tánc, beszélgetés, ismerősök és ismeretlenek találkozása tette emlékeztetővé ezt a napot. Az est csúcspontja a tombolasorsolás volt. Több, mint száz értékes ajándéknak lett új gazdája. A fődj hagyományosan egy kismalac volt.

Éjfél után a gyertyafénykeringővel és közös énekléssel fejeződött be ez a szép este. A vendégek még sokáig beszélgettek a zárás után, valahogy senkinek sem volt kedve hazamenni. Úgy búcsúztunk egymástól, hogy jövő farsangkor újra találkozunk.

Köszönjük, hogy jelenlétükkel, s adományukkal támogatták a Dugonics András Alapítványt. A tiszta bevétel 237 000 Ft volt. Külön köszönet mondunk azoknak, akik nem tudtak eljönni, de támogató jegyet vásároltak.

Angyal László

Karolina - Piár szalagavató

Egy sikeres szalagavató bál után kicsit Érdemes megvizsgálni azt, hogy hány ember áldozatos munkájával lehet sokaknak örömet szerezni.

A Piár-Karolina szalagavató bál egyértelműen csapatmunka volt. Mindenkinek köszönet érte! A legtöbbet a 11. évfolyamok diákjai és osztályfőnökei, Hári M. Ildikó és Kelemen Ágnes valamint, Szilvási László és Zsova Tamás tették a siker érdekében. A közel hétszáz meghívott vendég egy nagyszerű estének lehetett részese.

A 12. évfolyamokon két lány és három fiú osztály van, ők november óta hétről-hétre gyakorolták a táncokat. Az est folyamán volt angol keringő, bécsi keringő, palotás és egy reneszánsz tánc. Ezeket Lázár György és Kéri László tanították be. A Király Gellért (12.b) által készített számítógépes bemutató osztatlan sikert aratott. Valaczka János (12.c) és Bara Péter (12.a) segítettek munkáját.

A rendkívül ízletes hidegtálás vacsorát a Karolina Gimnázium konyhájáról szállították át a Piarista Gimnázium épületébe. Köszönet érte a szakácsoknak, a konyhai dolgozóknak, minden segítőknek.

Látható volt, hogy a tornacsarnokban a gyönyörű dekoráció, a jól elhelyezett asztalok, a díszítő virágok mind azért kerültek oda, hogy fényes külsejű és elegáns legyen a környezet is.

Temérdek virágot hozott Horváth Zsíkó

Sándor Balástyáról, és segítőivel együtt a sokat dolgozott azok elhelyezésén. A zenét a New Riverside szolgáltatta Moldován László vezetésével, mindenki meglegedésére.

A porta, az iskola takarítói, gondnokunk Vili Béla, a gazdasági iroda, és az iskolában szinte mindenki keményen megdolgozott a sikerért. Az iskola összes asztalára és székére szükség volt, ezeket az osztályok diákjai vitték le.

Ez volt az első olyan közös bál a két iskola történetében, amely a tornacsarnokban kapott helyet. Az utánunk jövő évfolyamoknak és osztályoknak is hasonlóan sikeres szalagavatót kívánunk.

Millió köszönet mindenkinek, azoknak is akiket itt nem említettünk meg, a 12-es Piár-osztályok osztályfőnökei – Győri Ferenc és Dékány Zoltán – nevében is:

Sík Péter

Sítábor az Alacsony-Tátrában

Idei sítúránk kisebb nehézségekkel indult, mivel a jelentkezősi határidő lejárta előtt néhány nappal a szükséges létszámnak csak a töredéke jött össze. De amint felmerült a lehetősége annak, hogy így nem lesz szünet, gyorsan előkerültek a síelni vágyó diákok.

2004. január 3-án indultunk. Reggel 9-re volt kitűzve az indulás, de a busz csak 9 után ért a helyszínre. Viszont kárpótolt mindenkit azzal, hogy emeletet volt. Kisebbségi túlekedések és verekedések árán mindenki berakta a csomagjait a buszba. Ezek után a helyfoglalás okozott kisebb-nagyobb konfliktusokat, mivel a legkelendőbb helyek az emeletiek voltak, annak is az első szekciója, amit természetesen a 12-esek szereztek meg. Utunk során sok említésre méltó dolog nem történt, talán az, hogy Pesten a felüljárók állandó izgalomban tartották az emeleten utazókat, mivel kissé szokatlanul közel voltak. Persze az sem elhanyagolható, hogy két órát álltunk a határon. Szállásunkra 19 óra körül értünk, ami ugyanaz volt, mint a tavalyi, annyi különbséggel, hogy nem a faházakban, hanem a 2-3 ágyas kőépületben voltak a szobáink. A vacsorák jó és kevésbé jó kategóriákban váltogatták egymást, de a reggelik mindig osztályon felüliek voltak. A sípályai ebédeket mindenki el tudja képzelni: friss kenyér, enyhén fagyott kolbásszal és teljesen fagyott sajttal, vajkrémmel. Azokat, akik már tavaly is voltak síelni, kicsit érzékenyen érinthetett az, hogy a jól megszokott csinos pincérműk helyett férfi pincérek szolgálták fel...

Első két sínepunkt Feketebalogon (*Cherny Baloc*) töltöttük, ahol iszonyú sok síelő volt, és még a felvonó is rendszeresen leállt. Így a sorban állás és a felvonózás lényegesen több időt vitt igénybe, mint a lecsúszás. De a pálya jó volt, elég hó volt rajta és mindenkinek tartogatott izgalmakat. A második nap már nagyobb bizalommal mentünk ki a pályára, mivel valaki azt mondta, hogy biztos kevesebben lesznek, hiszen hétfő van. Nem volt igaz! Ugyanúgy felt a nap, mint az első: 11-13 lecsúszás, sok sorban állás és sok felvonóban várakozás.

A következő sínepokon egy teljesen új pályán voltunk,

Garamszécsen (*Polomka*). Ez egy viszonylag hosszú, ugratókkal teli pálya, amelynek alján és tetején is van *Bufet!*

Megtartottuk a már hagyományos vetélkedőnket, amin megint sok vicces versenyszám volt. Remek szórakozást nyújtott valamennyiünknek!

Az utolsó napon rendeztük a szintén hagyományos síversenyt. Megint három kategóriában lehetett indulni: kezdő, haladó és profi. Hatalmas és nemes küzdelem alakult ki az indulók között.

Délután 4-kor visszaindultunk a szálásra, ahol az „utolsó vacsora” elfogyasztása után, a már reggel összepakolt csomagokat beraktuk a buszba. Este indultunk haza, mivel a helyünket a szállodában egy csinos lányokban gazdag csoport vette át. A hazafelé vezető út zökkenőmentes volt: tévét néztünk, aludtunk. Szegedre január 8-án, hajnali fél 3-kor értünk, a szülők nagy öröme.

Ez a sítábor is bővelkedett élményekben, erről is sokáig fogunk még beszélni...

Vlascó Máté 12. a

Téli gyalogtúra a Börzsönyben

A túra szervezésének kezdetén félhettek a túravezetők, hogy kevés ember adja be a derekát. Amikor komollyá vált a kaland, azt hiszem, szép számmal gyűltünk össze. Huszonkét fő. Ez azt is jelentheti, hogy az iskolában hagyományá válhat, mert ha az első alkalommal ilyen sokan voltunk, akkor jövőre biztos még több érdeklődő lesz.

Január 4-én délelőtt, a 9.20-as vonattal indultunk Pestre. Általában a fiatalok, öregek, középkorúak és mindenféle korosztály kerüli a hosszú gyaloglást, tájékozódást, és igyekeznek buszra, vagy kerékpárra pattanni, csak hogy lerövidítsék a távot. De mi, most éppen a tévét és a számítógépet mellőzve indultunk egy kis levegőzésre, közösségi kikapcsolódásra Nagybörzsönybe. A plébánia épülete nyújtott szállást nekünk négy és fél óra vonatkozás-buszozás után. A vastag falak elég hidegen fogadtak minket. A szobák cserépkályhával voltak felszerelve, ezért a meleg „előteremtése” is a társaság feladata volt. Nagy csodálkozásomra ez nem jelentett gondot. Sőt! A naposi teendők közül a legkiváltságosabb munkának számított!

Az ott töltött három nap alatt, a legnagyobb élményem talán a hétfői napon ért. Tóth Ákos tanár úr szavaival élve: „klasszikus téli nap köszöntött ránk”. Cél a Csóványos, majd a Nagy Hideg-hegy meghódítása volt. A hosszú (harminckét kilométeres), és nem túl könnyű szakaszokból álló séta a fáradtságon kívül a szép tájban való gyönyörködés felemelő érzését is nyújtotta számunkra. A

csoport széttagolódott a kondíciókülönbségek miatt, de a turistajeleken való eligazodás sok időt nem vitt igénybe, így hamar beértük egymást. A sereg egyre jobban fáradt, de a beesteledéstől félve egy csoport – gyilkos tempót diktálva –, hegymászókhöz illő ügyességgel és gyorsasággal, a hegytető jégbordáit is kijátszva feljutott a 926 méteres csúcra! Később persze az egész társaság büszkén állhatott a Börzsöny tetején. Nagy kár, hogy délután fél négykor értünk fel, mert a sűrű köd megfosztott minket az igazán szép látványtól. A Nagy Hideg-hegy ezután már könnyű prédának bizonyult. A szállásunk felé éppen útba esett. A Csóványos kistestvérétől már nem volt túl messze (700 m) a menedékház, ahol egy forró tea és vacsora után folytattuk utunkat, melynek vége a nagybörzsönyi plébánia volt.

Drégely volt a következő áldozat, ami már nem is nyújtott akkora élményt, mint a hétfői nap.

Persze feledhetetlenek voltak az esti játékok, és a hazaindulás napján történt tanár-diák hőcsata is. Különösen emlékezni fogunk Papp Attila tanár úr, és Kállai Ákos hóbírközására, ami a nagybörzsönyi buszmegállóban zajlott. Finom reggeliket és vacsorákat kaptunk, ami külön nagyszám egy ilyen jellegű kiránduláson.

A mai, inkább kényelmet kedvelő ember a meleg szobát választaná! Mi nem ezt tettük, és így értékes élményekkel tértünk haza!

Mihálffy László 9. a

Miért nyúlnak fiatalok a droghoz?

A dohány és az alkohol mellett a marihuána és a hasis fogyasztása is erősen terjed a fiatalok között. (A magyarországi középiskolások 30%-a kipróbált már valamilyen illegális drogot, bár ugyanezen hivatalos felmérések szerint zömük ennél meg is áll, s a kipróbálóknak „csak” mintegy 1%-a válik drogfüggővé – a magyar kiadó megjegyzése.)

Droghatás alatt könnyebbnek tűnnek a hétköznapiak, a problémák háttérbe szorulnak, az ember egy időre elmenekül a folyamatos ingeráradat elől. Az érzékelés megváltozása új távlatokkal kecsegtet, s hirtelen úgy érzi az ember, hogy összekapcsolódik azokkal, akik hasonló megtapasztalásokat tesznek. Ha valaki rámutat ezeknek a kenderszármazékoknak a veszélyességére, nevetségesnek és korlátozottnak hat.

Ám ezek a drogok valóban olyan hálót tudnak fogyasztójuk köré szőni, amely egyre szorosabbra zárul, és végül gonoszul fogságban tartja – a való életől idegen álmódosásokban, új és még újabb tapasztalatok mohó vágyában... és a szenvedély(betegség)ben. Számos fiatal szinte minden utcasarkon csábít az ajánlat. A középiskolák, de már az általános iskolák legtöbb osztályában is vannak fűvezők; bulikon körbejár a fűves cigaretta, és sok klikkben az a menő, aki a „törököt” a gyakorlatban is meg tudja különböztetni a „libanonitól”.

Azok a szülők, akiknek a gyermekei még nem próbálkoztak kábítószerrel, ugyanúgy kihívás elé vannak állítva, mint azok, akik egyszer csak felfedezik, hogy gyermekeik már régóta rendszeres hasisfogyasztók.

A FÜGGŐSÉG FELISMERÉSE

Karl-Ludwig Taschner professzor ezt írja a „Harte Drogen - Weiche Drogen?” (Kemény drogok - puha drogok?) c. könyvében a legtöbb kábítószerfüggő megjelenési képeről: „Sokan úgy képzelik, hogy mindenekelőtt egy szakértő, de szülők és pedagógusok is képesek felismerni egy kábítószerfüggőt a külső megjelenéséről, pl. az összeszűkülte pupillákról, a hasisfűstről, a beöregedett kötőhártyáról. Bizonyára bizonytalan, kapkodó, vizenyős a tekintete, s olyannak hat, mint akinek rejtegetnie valójága van... Mindezek a vélt ismertetőjegyek nem léteznek a drogfüggőknél. Leginkább a viselkedésükről lehet felismerni őket, ill. jobban mondván régebbi magatartásuk megváltozásáról: ha pl. pontos, megbízható, takarékos fiatalok hirtelen pontatlanokká és megbízhatatlannak válnak, ráadásul sosincs egy vasuk se, akkor gyanakodhatunk drogfogyasztásra.”

A kiegyensúlyozatlanság, érzelmi ingadozások és a szülőkről való leválás beletartozik a pubertás szakaszába, s teljesen normálisnak számít. De ha az iskolai teljesítmény egyre romlik, vagy szaporodnak a koncentrációs zavarok; ha mindig zárva a gyerek szobája, vagy teljesen kicserélődik a baráti köre – akkor fokozott figyelmet kell rá fordítani.

„Amennyiben kábítószerrel talál gyermeke szobájában, ne essen rögtön pánikba, hanem beszélje meg a dolgot a társával, majd keresse a beszélgetést a gyermekével” – ajánlja egy svájci egészségügyi információs honlap az interneten.

Miért keresi Józsi mindig a mámor hűvös érzését? Milyen hiányérzetén akar így tudat alatt segíteni, milyen problémát kíván kiküldeni? Tudatában van a kábítószer veszélyeinek?

Józsi valószínűleg sosem szegte meg önmagának ezeket a kérdéseket, és minden bizonnyal kedve sincs velük foglalkozni. De csak akkor születhet meg benne a vágy, hogy feladja már megszeretett szokását, ha megérti cselekedete következményeit. Ezért kellene ezeket a pontokat nagy tapintattal, de nyíltan megvitatni, s kihámozni a valóságot. Mivel a szülő-gyerek viszony gyakorta megterhelt, segítséget jelenthet, ha bevonnak ebbe egy lelkipályozót vagy más valakit, aki élvezzi a fiatal bizalmát. A kábítószerrel való megismerés tudatára, hogy az, amit hangulata javítójának, lelke vigasztalójának, problémái megoldójának hisz, végső soron magányossággal, stresszel jár, kapcsolatai megszűnését

hozza számára, tulajdonképpen becsapja.

Ezzel egyidejűleg új távlatot kell mutatnunk neki. Van egy út, amely a mi felületen, a teljesítmény és a fogyasztást egekbe emelő társadalmunkban is olyan életet garantál, amelyet érdemes élni. Józsinak nem kell unalmas, mindenféle alkalmazkodó nyárspolgárnak lennie.

Aki megtérés és újjonanszületés által új életet kezd Jézus Krisztus vezetése alatt, az Ő segítségével abszolút drogmentesen is garantáltan izgalmas, kihívásokkal teli, ugyanakkor értelmes, beteljesedett életet élhet. Érintett szülőknek azt ajánlja a tanácsadó honlap, hogy lehetőleg tartsanak távolságot a témától, mert fontosabb lelkileg stabilnak maradni, és hozzáértő segítségért folyamodni. Semmi esetre sem szabad a függőséget anyagilag vagy eszmeileg támogatni.

A KIPRÓBÁLÁS OKAI ÉS A MEGELŐZÉS MÓDJA

Hogy meg tudjuk előzni a szenvedélybetegséget, ismerni kell az okait. Soroljunk el most ezért néhány, a szakemberek által ebben az összefüggésben gyakran emlegetett okot. Amit pedig a drogok elleni harcban megtehetünk, azt tegyük is meg – a jövő nemzedékek kedvéért.

Kíváncsiság

Ha fiatalokat megkérdezzük, miért is kóstoltak bele legelőször a kábítószerbe, a leggyakoribb válasz a következő: „kíváncsiságból”. Különösen is a tinédzserek akarják kialakítani saját véleményüket, meg akarják tudni, hol a határ. Ezért gyorsan benne vannak abban, hogy társaikkal együtt valami újjal kísérletezzenek. Ha ez ráadásul még vitatott dolog is, az csak fokozza a csábítás erejét.

Iskolákban és szakképző helyeken újra meg újra indítanak felvilágosító kampányt a drogról, úgyhogy a legtöbb fiatal előtt ismeretes: a kábítószer káros. Ha azonban konkrétan megkérdezzük tőlük, miből áll ez a károsság, gyakran csak vállvonogatás a válasz. Egy találó kommentár szerint: „Mindenki tájékozott, de senki sem tudja az igazat.”

A szülők esetében sem jobb sokszor a helyzet. Miben mutatkozik a különféle drogok hatása? Milyen kockázatot hordoznak magukban? Hogyan lehet beszerezni, és miként fogyasztják őket? Jól teszik a szülők, ha idejében informálódnak mindezekről. Így csillapítani tudják a gyerekek tudássomját, mielőtt még a kíváncsiság megszületne bennük. Ráadásul ezzel megteremtődött a lehetősége annak, hogy később egy kialakuló vita esetén ne általánosítsunk, hanem konkrétan tudjunk érvelni. Hacsak nagy általánosságban teszünk kijelentéseket, arra sok tizenéves allergiás – nem teljesen ok nélkül!

Csoportnyomás

Fiatalok első kábítószerélményének ugyanilyen gyakori okaként szokták említeni a csoportnyomást. Nagyon ritka az, hogy egy idegen drogárus vesz rá valakit pl. a marihuána kipróbálására. Rendszerint barátok vagy kollégák kínálják a tinédzszernek az első fűves cigit.

Amikor fiatalok a forradalmi átalakulások szakaszában vannak, kezdenek elhatárolódni szüleiktől, s próbálják kialakítani saját véleményüket és értékrendjüket, akkor számukra mindenekelőtt a kortársaik egy csoportjával való azonosulás a fontos. A klikkben gyakran bizonyos normák uralkodnak, pl. hogy milyen cuccok számítanak menőnek, milyen zenei stílust kell szeretni, hogyan töltsön az ember a szabadidejét, és ezek meghatározzák a fiatal drogokhoz való viszonyulását is. Aki bele akar tartozni a csoportba, annak alkalmazkodnia kell a hűszabályokhoz.

Csakhogy ezek a közös dolgok, amelyek egyrészt a hozzátartozás és elfogadás kellemes érzetét váltják ki, másrészt nagy nyomássá tudnak válni. Ilyenkor aztán hihetetlenül nehéz szembehelyezkedni a többiek által képviselt véleménnyel, s így

kívülállóvá válni. Minél önállótlanabb és bizonytalanabb egy serdülő, annál nehezebb ellenállnia a csoport diktálta kényszernek.

Az öntudatosság és magabiztosság azok közé a fontos tulajdonságok közé tartozik, amelyek meg tudnak őrizni egy fiatalot attól, hogy engedjen a csoportnyomásnak. Az egészséges önértékelésnek van valami köze ahhoz, hogy minden ember méltósága az istenképességben gyökerezik. Ha egy gyerek tudja, hogy alapvetően elfogadják, és (értékességéről) visszaigazolást is kap, akkor nem borítja ki rögtön bármely bírálat, hanem meg tudja azt tárgyilagosan ítélni, s ennek megfelelően reagál rá. Ezáltal körében önálló taggá válik, aki már jobban képes arra, hogy ellenálljon egy esetleges negatív csoportnyomásnak.

A kapcsolatok és barátságok a gyerekek életének fontos területét képezik. Ismeri Ön fia vagy lánya osztálytársait és barátait? Szívügye az, hogy olyan egyesületekben és szervezetekben tartózkodjanak, amelyek egészséges értékeket képviselnek? Bátorítja őket, hogy alakítsanak ki szoros barátságokat a gyülekezetben vagy annak ifjúsági körében? Szülők már kisgyerekkorban tudnak ehhez ösztönzést adni, ha pl. aktívan támogatják keresztény közösségükön belül egymás kölcsönös meghívását. Továbbá gyülekezeteinknek lehetőséget kellene nyújtaniuk a tinédzsereknek arra, hogy kötetlen, vidám ifjúsági körben otthon érezzék magukat, különböző feladatokban buzgólkodhassanak, és bizonyos negatív hívásokkal szembeszállhassanak. Ha még nincs meg, feltétlenül tűzzük ki célul!

Amennyire csak lehetséges, működjünk közre abban, hogy a serdülőknek jó ismerőseik, egészséges baráti kapcsolataik legyenek. Megéri a fáradságot!

Menekülés

Az iskolában és szakmájuk elsajátításakor nagy teljesítménykényszernek vannak kitéve a fiatalok. Tetézheti ezt megterhelő családi helyzet vagy a jövőtől való félelem. Mindez olyan érzéseket kelt bennük, hogy nem bírnak lépést tartani, nem alkalmasak erre. Éppen ezért nagy csábítást jelentenek a drogok, amikor azzal kecsegtetnek, hogy egy időre kiszorítják látóterükből mindennapi életüknek ezeket a problémáit, elfelejthetik egy kicsit a gondokat, s csökken a terhük – hát még ha már kóstoltak is valamit a kábítószeres feszültségoldó hatásából!

A mindennapi élet problémáinak vállalását és a konfliktusmegoldást meg kell tanulni. Ez hozzátartozik a tinédzserkor olykor nehéz érési folyamatához. Azok a fiatalok, akik a rendszeres fűvezés által újra meg újra kitérnek ez elől a kihívás elől, elmulasztják a leckéket, melyek révén felelősségteljes, erős jellegű személyiséggé lehetnének. A többi között ezért sem szabadna megengedni, hogy fiatalok szabadon hozzájuthassanak hasistermékekhez – ahogyan ez néhány országban már bevett gyakorlat. Hogy a mai társadalomban sok serdülő túlon túl megterhelőnek érzi saját helyzetét, azon nincs mit csodálkozni. Nem ismerjük-e mi magunk is épp eléggé az fenti érzéseket? De bármennyire is megértjük őket, fontos megértetnünk velük, hogy az elfojtott problémák nem oldódnak meg maguktól, hanem többnyire még súlyosbodnak is. Miként reagáljon az ember, ha igazságtalanul bántak vele, ha úgy érzi, aránytalanul sokat követelnek tőle, vagy ha saját gyenge oldalai mindenütt útjában vannak? Hogy egy gyerek ne reagáljon rögtön visszahúzóddással, ahhoz meg kell tanulnia kommunikálni. Ha tárgyilagosan meg tudja fogalmazni a saját látását, és van füle az ellenvéleményre is, a legjobb úton van a kölcsönösen kielégítő megoldás megtalálása felé.

A gyerekek már iskolás koruk előtt is elláthatnak kisebb feladatokat és megbízásokat, melyek által önálló problémamegoldást, magabiztosságot és felelősségtudatot sajátítanak el. Később a kamaszkorban a leválási folyamat ellenére sem szabad előfordulnia, hogy a fiatalok egyedül érezzék magukat a részben rendkívül megterhelő személyes problémáikkal.

Ki áldoz arra az idejéből, hogy Melindának még egyszer elmagyarázza a matekfeladatokat? Ki kíséri el Katit a rettegett orvosi vizsgálatra? És ki fogja elmondani Rolandnak, hogy van Isten, aki át

akarja venni a vezetést az életében, s egyidejűleg segítséget, biztonságot és védekezést ígér? Nem csak a szülők dolga mindez. Számos kötelezettségünk ne tartson vissza attól, hogy időt szánjunk a serdülőkre, részt vegyünk az életükben, velük fennálló barátságunkat ápoljuk! Ha egy tinédzser tapasztalja, hogy áll mellette valaki, van egy hűséges harcostársa, valódi segítséget kap, akkor érdektelen, értelmetlen, sőt felesleges számára a drogokhoz való menekülés.

Tiltakozás

Olykor azért nyúlnak a serdülők kábítószerhez, hogy tudatosan vagy tudat alatt elhatárolódjanak a felnőttek világától. Provokatív viselkedésükkel védekeznek az uralkodó életelvek ellen, melyek elkopottak, túlhaladottnak tűnnek nekik.

Itt az a megoldás, ha igazán őszinték vagyunk. A fiatalok csalahatatlant ösztönrel tapintanak rá a képmutatásra és a kettős erkölcsre. Mit fedeznek fel, ha egy pillantást vetnek a pincébe, gyógyszeres szekrényünkbe vagy a hamutartónkra? Miként reagálunk kudarc, túlterhelés vagy unalom esetén? Nem nyúlunk-e ilyenkor magunk is túl szívesen bizonyos szerekhez (tévés, édességek, munka stb.), amelyek nem állnak ki a becületlen kritikát?

Akkor vagyunk mi felnőttek hitelesek, ha a gyerekekkel szemben nem játsszuk a tévedhetlent, hanem időnként magunkat is megkérdőjelezzük, és – ha szükséges – hajlandók vagyunk valamit változtatni az életstílusunkon. Hadd figyeljék és tapasztalják meg a gyerekek, miként vesszük fel Isten segítségével a harcot egy rossz szokással. Gyerekeknek és felnőttek egyaránt szabad hibázni. De közben tanulják meg elismerni és kijavítani a hibát, bocsánatot kérni és adni.

Ahol nem uralkodnak felületes, merev sémák, ott nem is kell kitörni ezekből. Valaki egy olvasói levélben így fogalmazta ezt meg: „Mi felnőttek és a viselkedésünk fontos tényezőit jelentünk—ettől függ, hogy a fiatalok rátesznek-e még egy lapáttal a tiltakozásukra, vagy titokban hegyezni kezdik a füliüket, mert látják, hogy nekünk ők a fontosak, nem pedig saját éntünk hízlalása.”

Mámor

Ne csapjuk be magunkat: a drogok elsősorban azért érdekesek, mert mámorító hatásuk van. A mámorhoz *Taschner* szerint hozzá tartozik „az egyébként meglévő határok átlépése, új, addig nem ismert távlatokban való tobzódás, s a lét hétköznapiságától történő álomszerű elfordulás átélése”.

Az agy növényi és szintetikus anyagokkal való túlingerlése által azt akarják műviileg elérni, amit Isten azoknak ígért, akik készek alárendelni magukat az Ő akaratának.

A „szeretet, öröm, békeség, türelem, szíveség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás” a Galata 5,22 szerint az Isten az első helyre helyező élet következménye. Hát nem ez az, amire minden ember vágyik a szíve mélyén?

A kábítószer nemcsak a testet rombolja, hanem a személyiséget is megváltoztatja, s gyengíti azt a képességünket, hogy szabadon döntsünk. Ezáltal éppen a szenvedélyből kivezető út torlaszolódik el, hisz tudatos döntés kellene, hogy „ezentúl másként akarok élni”. Ezért a kábítószeresztől való kiszállás többnyire nehéz, kemény küzdelem, amely gyakran félbe is szakad.

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek”—mondja Jézus Krisztus a Máté 11,28-ban, és így folytatja: „Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek.” Ezzel maga Isten kínál segítséget mindazoknak, akik alázatosan és bizalommal Hozzá fordulnak. Ő új életet ajándékozik, s gyógyítani, támogatni, vezetni tud.

Nem kell megkísérelnünk, hogy erőszakkal elvegyük egy drogostól azt, amit megszeretett. Az evangélium szabadító örömhírével viszont valami végtelenül jobbat tudunk felkínálni neki. Micsoda lehetőség!

Amerikai rapszódia

Októberben iskolánk négy diákja: *Fodor Antal, Hidjapusztay Andor, Kiss Gábor* és *Mellár Tamás* az Egyesült Államokban részt vett egy üzleti képzésen a CTP (*Calasactius Training Program*) alapítvány szervezésében. Tavasszal egy itthoni program után a legjobb négy vizsgázó kapta meg ezt a lehetőséget.

Szeptember 30-án indultunk a Ferihegy 2-ről. Mindannyian izgulunk, hiszen korábban nem repültünk, és nem tudtuk, mi vár ránk odafent. Miután a gép elérte a repülési magasságot, mindannyian megnyugodtunk, és kezdtünk azon gondolkodni, mi vár ránk az elkövetkezendő időben. Kétszer szálltunk át: Frankfurtban, majd New York-ban. Körülbelül délután fél hatkor landolt a gép a Buffaloi nemzetközi repülőtéren. Még aznap este megismerkedtünk *Forgách Péter*-rel, az alapítvány vezetőjével, és *Mészáros László*val, egy nagyon híres számítástechnikai cég elnökével, aki egy hónapra kölcsön adta nekünk egyik autóját. Mi, diákok *Forgách Péter* családjánál aludtunk, a kísérőtanárunk (*Mészáros Ferenc*) pedig egy magyar orvos házaspárral.

A fáradságukat kipihenve, másnap már el is kezdődött a nagy kaland. Délután megismerkedtünk *Joseph F. Salamone* professzorral, aki hat alkalommal tartott nekünk órát. Egy fiktív cég üzleti tervét készítettük el három hét alatt. Egy olyan céget találtunk ki, amely magyar termékeket exportál az Egyesült Államokba nagykereskedelmeknek. A harmadik hét péntekén tartottuk a Power Point-tal színesített prezentációt.

Eközben ott tanuló magyar diákok tartottak nekünk legtöbbször délelőttként órákat, melyeken egy híres üzleti könyvet vettünk végig, óránként egy fejezetet. Két főiskolán tanítottak, a *Canisius College*-ban és a *D'Youville College*-ban. Rengeteg hasznos ismeretet szereztünk, amelyeket később az életben hasznosítani tudunk majd.

A délutánokat általában a *Canisius*-ban töltöttük, ahol készültünk a prezentációra és e-mailen tartottuk a kapcsolatot az itthoniakkal. Nagyon sok kedves ember hívott meg minket ebédre vagy vacsorára, többségük nagyon jól beszélt magyarul. Nagyon sok ételt kipróbál-

tunk a világ minden tájáról (sokan mondták, hogy magyar ételt eleget eszünk itthon is). Kíváncsian faggattak minket itthoni életünkről, mi pedig igyekeztünk válaszolni a kérdésekre, amennyire csak tudtunk, persze a mi kérdéseinket sem hagytuk a tarisznyánkban. Reméljük, a nagy távolság ellenére tudjuk majd tartani velük a kapcsolatot.

A hétvégéken több érdekes programon is részt vehettünk. Voltunk egy kis faluban (*Little Rock City*), ahol egy cserkészkirándulás keretében megtekinthettünk egy nagyon érdekes szakadékrendszer. Voltunk rögbi-meccsen, ahol két főiskola mérkőzött meg egymással; megnéztük a Niagara vízesést, és meglátogattunk egy Horrorházat is.

Három hét alatt sikerült megismernünk a buffaloi magyarokat. Október 6-án megemlékeztünk az aradi vértanúkról, és örömmel láttuk, mennyire komolyan veszik sokan a magyarságukat. Van mit tanulnunk tőlük. Voltunk magyar cserkészfoglalkozásokon, ahol a cserkészlet alapismeretei mellett a növendékek magyarul is tanulhatnak. Sajnos a számuk erősen fogy, de örömmel tapasztaltuk, hogy nagyon sok ember őrzi még szívében a magyarságát.

A három hétig tartó üzleti program után egy hetet Clevelandben töltöttünk. Megismertük az ottani magyarságot is, bepillantást nyerhettünk egy magyar iskola életébe. Két napot amerikai iskolákban töltöttünk. A fő különbség a két oktatási rendszer között, hogy míg nálunk a tudásra, addig náluk a gyakorlatra helyezik a hangsúlyt, mind a kettőnek vannak előnyei és hátrányai. Érdekes volt hallani, hogy a clevelandi jezsuiták által fenntartott *Saint Ignatius High School*-ban például a puskázásért is kicsapják a diákokat.

Aztán még négy napig voltunk Buffalóban, aztán könnyes búcsút vettünk vendéglátóinktól remélve, hogy viszont láthatjuk őket. Sohasem fogjuk elfelejteni, amit tőlük kaptunk.

Reméljük, egykoron sikeres üzletemberek leszünk, és tudásunkat hazánk javára tudjuk majd fordítani.

Kiss Gábor 11. a

Egyesek 1-esek

Egyes, karó, kapa, fa, megvágták, elvágták, elnyesték, megbukott. Szavak, kifejezések – ugyanarról. Villámgyorsan leírható tudásjelentés: 1.

Aki a bőrén tapasztalta már -diákként, szülőként, tanárként- annak a tekintete már a horizonton, és sorjáznak a történetek, mindenkinek a maga-magáé: előzmények, ok-okozat, következmény, magyarázatok. Riadalom, tragédia, behúzott nyak. Sumákolás. Lelkesedés, fogadalom, újrakezdés. Megtorpanás, legyintés. Rajz a margón, réveteg pillantás. Erő, erőszak, megalázottság. Irgalom, remény, önkritika. *Gyomorgörcs, hallgatás. Bukáskarrier. Félresikerült összjáték. Üzenet a mélyből...*

Mi mindent üzenhet? Mikor üzeni „szedd össze magad, az idén nem tanultál eleget!”, s mikor üzeni „hülye vagy és az maradsz”? Tehát mikor egy valóságos helyzet valóságos leírása nem kioltva a reményt, s mikor lemondás, az utolsó mozdulat végső lelohasztása. Hogy válik méltóvá vagy méltatlanná, a jegy jelzőfunkciójánál jóval túlmutatóvá. Határincidens. Megfeneklés. Meg kell állni egy pillanatra...

A *bukás* nem egy hallgatag jószág, kérdéseket tesz fel önmagunkhoz, legbelsőbb önmagunkhoz. Nem könnyű kérdéseket kudarcról, önbecsülésről, képességekről, világban elfoglalt helyről – iskolában, otthon, barátok közt. Diákként, szülőként, tanárként...

S közben szembeülni kell a külső fórummal is, amely lesben áll, hogy megformálódhassék a legkülönfélébb módokon. A *hang lehet egyszerű és praktikus*: a tanuló nem tanulta meg, a tanár nem tudta megtanítani, a szülők nem bírták elérni, a barátok ez esetben valahol vannak. *Lehet nagyon alulán egyfűtűtérző*: bizony ez egy kutyá nehéz helyzet, a későn ébredt diák bizonyára nem akart megbukni, a tanár is megtette a tőle telhetőt, de csodát tenni nem tud. A szülő kiszolgáltattott a

tananyagának, a rendszernek, az egész napos munka utáni kurta estéknek, a barátok pedig hál'istennek nem ezért szeretnek. És lehet *végeláthatatlan elemző*: amelyben a helyzetben szereplő összes tényező különféle összefüggésben göröcső alá kerül, így egy koragyerekkori báránymiló, az első tanító néni görbe tekintete, úkai nádpálca, egy nyári eső és a csillagok együttállása is fontos szerephez juthat. És lehet *jóságos és gonosz, okos és buta, lehet szónoklat, vagy egy tekintet, megvona vagy túladagolás*. Mindenesetre szintén arra készítet hogy egyet-értsünk, vagy megvédjük magunkat.

S mintha minden arra hatna, hogy elbizonytalanítson, a maradék tájékozódási pontokat is szem elől té vesszük, s már ott toporog a következő félév, a sötétbe ugrás, a Bermuda-háromszög, ahol megint beszűkülts viszonyulási ponttá válhat a *nemmegbukás*, nem lehet róla levenni a tekintetet, s mint valami titkos elnyelő erő beszippant a megsemmisülésbe...

Ennél szeretném azért prózaiban befejezni: avval a törekvéssel, hogy az egyes a helyén maradjon, vagyis a bizonyítványban, nem megmérgezve a kapcsolatokat, s az előítélkezések, magyarázkodások helyett mindenki tudja melyik végét fogja a malacnak.

Itt a következő félév. Nincs más hátra mint egy valóságos leltárt készíteni diákként, szülőként, tanárként, testvérként, barátként. Szembenézni avval, hogy mi volt annak a bizonyos bukásnak a kára és haszna. Miért milyen büntetés jár? Ki állt kivel szemben, mi állt mivel szemben, mi vesz el erőt és mi ad? Világos célt kitűzni, olyan feladatot, amelynek elvégzésére van esély. Törekedni az események azonnali visszacsatolására. Visszajelzést adni nem csak nehézségekről, hanem a legapróbb előrelépésről. Megtalálni, tudatosítani az ügyben személyes helyet, igényt, *tanulás-tanítás-támogatás* felelősségelosztását. Reménység, bátorítás, kihívás legyen; összjáték, hogy a gólpasz utáni gól az egész csapat öröme lehessen!

-y A-

Nagyobb tudatosságra van szükségünk

Az idei Alapítványi Bál díszvendége *Urbán József*, piarista tartományfőnök volt. Az elmúlt tanévig szegedi igazgatóként dolgozó angol-hittan szakos szerzetest a megválasztása óta történekről kérdeztük.

Hogyan érezte magát tartományfőnök úr az Alapítványi Bálon?

Nagyon jól sikerült a bál, örömmel tértem vissza Szegedre a sok ismerős kolléga és szülő közé. Jól esett, hogy olyan szeretettel fogadtak. A helyszín is újdonság volt, hiszen az eddigi években az aulában rendeztük a bálakat, most pedig a tornateremben, s így sokkal tágasabb volt.

Pesten született tanár úr, ott járt iskolába is. Tízéves szegedi ittlét után milyen érzés volt visszatérni?

Most nem a Mikszáth térre költöztem vissza, hanem a régi pesti piár felújított épületébe, amelyben most a Sapientia Hittudományi Főiskola és a Kalazantinum (*a piarista kispapok lakhelye – A szerk.*) működik. A diákoktól így viszonylag távol vagyok, nem a már ismert középiskolai légkör vesz körül, hanem egy teljesen új szituációba kerültem. Szegedet elhagyni nem volt könnyű, most is tart ez az elszakadás. Ennek is köszönhetően úgy érzem, hogy valami teljesen újba fogtam, egy már ismerős városban.

Milyen változások történtek tanár úr életében tartományfőnökké választása óta?

Alapvetően ez a költözés, illetve, hogy ezzel a beosztással, munkakörrel más felelősség jár. Az új feladatok közül a legnehezebb az, hogy a rendtársakért is felelősséget kell vállalnom, őket is kell segítenem. Ez egészen új dolog Szeged után, hiszen itt kevesebb is a piarista, s velük inkább munkatársi viszonyban voltam, míg most az összes magyarországi rendtársamért felelek.

A másik nehéz feladat a növendékképzés, erre nagyon oda kell figyelnem. Ezek a feladatok azonban izgalmasak is a nagy felelősség mellett.

A diákokkal való kapcsolat is megváltozott, hiszen most nem tartok órákat. Ezt azért teszem, mert az a másfél hónap, mely alatt a megválasztásom után még igazgatóként is működtem, azt mutatta meg, hogy nagyon nehéz mindkét feladatnak egyszerre megfelelni, viszont nem akarom egyiket sem fél gőzzel, fél figyelemmel csinálni, hiszen így mindkettő kárát vallja a dolognak. Ezért úgy döntöttem, hogy most az első évben, míg kitapasztalom nagyjából, hogy mit is jelent a tartományfőnöki feladatkört ellátni, nem vállalom órákat. Jövőre meglátjuk.

Milyen tervei vannak tartományfőnök úrnak a magyar piarista rend jövővel kapcsolatban?

Valahogy lábra kell állnunk, meg kell erősödnünk. A rendszerváltás után egy új helyzet alakult ki avval, hogy az addig működő két iskola (*Budapest, Kecskemét – A szerk.*) mellett új iskolák, s így új, kisebb létszámú közösségek jöttek létre. Ezekben a közösségekben egy új életforma alakult ki az idő előrehaladtával, ami részben ösztönösen működött. Most sokkal nagyobb tudatosságra van szükségünk nekünk, szerzeteseknek. A másik dolog a világi tanárok kérdése. A velük való együttműködést kell jobban, alaposabban megszervezni, megtervezni s itt is sokkal tudatosabbnak kell lennünk, tervezettebben kell élnünk.

Mivel nagyjából kialakult a magyarországi piarista iskolák száma, illetve az a helyzet, amelyben a következő néhány évtizedben a magyar piarista rend lesz, rendszerezettebb életet kell kialakítanunk, élnünk.

Bara Péter 12. a

Az elvárások mögötti élhető világ

Beszélgetés Szásziné Fehérváry Anikóval, iskolánk mentálhigiénikusával

Milyen feladatai vannak egy mentálhigiénés szakembernek a középiskolában?

A feladat nagyon sokféle lehet, s nagymértékben függ az adott intézmény környezeti tényezőitől, humán erőforrásától, a már megvalósult egészségfejlesztő tevékenységek irányultságától. Ezért számomra ez az év a tanulás éve. Fontos megtapasztalnom, hogy ebben az iskolában mit jelent különböző helyzetekben tanárnak, diáknak, szülőnek lenni, mik a gimnázium erőforrásai, lehetőségei és gyengeségei. Tehát a munka kiterjedhet—persze ez hosszú, hosszú idő— a gimnázium minden alrendszerére, különböző kapcsolatformáira, ami bármi befolyással bír a diákok, tanárok és szülők jólétére. Így a diákokkal való egyéni beszélgetéstől, a csoportos személyiségfejlesztésen át, órák, felvilágosító előadások tartása, tanárokkal való esetkonzultáció, kollegiális eszmegbeszélés levezetése, az iskola és szülők közötti párbeszéd és a szülőknél való tanácsadásig. Kiemelném az osztályfőnökökkel való együttműködést, hisz ők ebben az iskolában hangsúlyos nevelési erő hordoznak. S hogy még világosabb legyen, mondom egy-két dolgot ami nem tartozik hozzám: Például nem feladatom a gyermeki jólét körébe tartozó hatósági intézkedések kezdeményezése, s az, ha az órán kibírhatatlan a gyerek, nem állok rendelkezésre, hogy megjavítom. Abban viszont szívesen segítek, hogy meghatározzuk, hol van a probléma. Hogy az vegyen be aszpirint, akinek fáj a feje...

Mik a leggyakrabban előforduló problémák a diákság körében az eddigiéik alapján?

A legnagyobb nehézség a rohanásból származik. Nem szánunk időt a ránk zúduló információáradat feldolgozására. Halmozódik a tudás, a fájdalom és öröm differenciálatlanul. Nincs ideje és tere a csöndnek, eszköze magunkba fordulásnak. Ha csend van, unalom a neve. Konkrétan a 7. és 9. osztályban a *beilleszkedési kérdések*, a *teljesítmény*, a *tanulás* vannak az első helyen. A felsőbb évfolyamokban ez kibővül a *szerelem*, a *ki vagyok én?*, a *családi gubancok*, és a *pályaválasztás* területeivel. A különböző mértékű szorongásnak, szomorúságnak, vagy mondjuk depresszióknak igen sok nyoma van itt is.

Milyen az iskolánk diáksága? Különbözik-e egy katolikus fiúiskola fiatal-sága más környezetben tanulóktól?

Igen is, nem is. Nehéz egy masszaként értelmezni őket. Fiúk, kamaszok mint akárhol. Törekvéseikben, vágyaikban, örömeikben, bánataikban, lomhaságukban, ruganyosságukban, kíváncsiságukban, érdektelenségükben hároszázötven féle elegy. Érezhető egyfajta magasabb rendű elvárás-rendszer jelenléte. Érezhető rajtuk, hogy egy tudatos és viszonylag egységes pedagógiai koncepcióval építkező tanári kar áll mögöttük. Persze ez egységesebb ellenállásra is lehet invitáló, s kívülről nézve biztos megvan ennek a szegénysége is. Meggyőződésem, hogy viselkedni jobban tudnak, mint más iskolák diákjai. Bár tudom, hogy ez sokak szemében csak egy kollektív, konzervatív gondolkodásmód megnyilvánulási formája, dresszúra kérdése. Még ha úgy is tűnik, hogy mindez néhol visszajára fordul, s bizonyos formák értelme nem találtatik, azt hiszem, hogy a viselkedés mélyen összecseng a tisztelettel. Hosszútávú befektetés a rend, a köszönés, az óra előtti csend, az engedelmesség, a rendelkezésre állás, a közös munka. Nem kell sokat élni, hogy világossá váljék: ezen elvárások mögött élhető világot képviselő tartalmak vannak.

SzePiPress

Koncert a beteg gyermekekért

A Kortárs Művészetek Súlyos és Gyógyíthatatlan Beteg Gyermekekért Alapítvány szervezésében 2004. február 28-án a szegedi piaristák templomában szívet és lelket egyaránt gyönyörködtető jótékonyági hangversenyben vehetett részt minden segítészándékú s zenekedvelő érdeklődő.

A koncerten négy kiváló művész közreműködött: *Drucker Péter* (tenor), *Komlóssy Gábor* (trombita), *Kővári Csaba* (basszus) és *Nagy László Adrián* (orgona).

A hangverseny védnökei: *Szeged Első Lions Club*, *Lombard Lízing Rt.* és *Prof. Dr. Túri Sándor*, a Szegedi Gyermek-klinika intézetvezetője volt, aki tapasztalatokkal átitatott szavaival is hozzájárult az est szellemiségéhez:

„A zene nyelvén fejezzük ki tiszteletünket azokért a kis hősökért, akik a lét és a nemlét határán; a boldogság és a szenvedés mezsgyéjén nap, mint nap vívják küzdelmüket a életért. Velük szenvednek szüleiük, akik szívesen átvállalnák minden kínjukat, s szeretetükkel szeretnék ideláncolni gyermeküket ehhez a törekény világhoz.”

Minden jóérzésű embert megrendít embertársa szenvedésének látványa. Ez még inkább így van, ha a szenvedő egy ártatlan gyermek, akit hatalmába kerített az mai ember egyik legfélelmetesebb el-

lensége: a rák. Kötelességünk, hogy minden tőlünk telhetőt megtegyünk azért, hogy enyhítsünk szenvedéseiken és segítsük Őket mindenben.

S mert közeleg az adóbevallások ideje, szeretném felhívni mindenki figyelmét arra, hogy a Szegedi Gyermek-klinika új onkológiai osztályt szeretne építtetni, s ehhez még hiányzik 15 millió forint. (40 millió forint van már e célra, s ebből hamarosan elkezdődik az építkezés) Aki szeretne e nemes célért bármit is tenni, hasznos információt ezzel kapcsolatban e cikk írójától szerezhet be.

Bene Andrea

Garzó Márk Édesanya

Elringat, mint az este
S felragyog, mint a nap
Ha kétségbe vagy esve
Csak ő nyújthat vigaszt.

Sorsod szíved tapossa
Megtép ezeryni ág,
Ne félj, nem bánthat senki
Míg él édesanyád

Az ő keze megőriz
A hangja varázs ír
Gyógyszer fájó sebedre
S mindent-mindent kibír

A végtelen, s a véges
A tenger, és az ég
Szívedbe lánggal írva
Drága arcképe ég.

Fákkal borított csendes
Rezgő nyárfás tanya
Hová nem ér utol
A világ rút zaja.

Teste teremő templom
Lágy harangszó szava
Legszebb szó a világon
Édesanya, drága édesanya

Bálint napja - február 14.

Február 14-én *Bálint* püspököt ünnepeljük a passai székesegyház szentjét, noha erről a dátumról sok embernek inkább a Valentin nap jut eszébe. Pedig csak tíz éve él nálunk ez a nem éppen magyar népszokás.

Bálint napján a középkortól egészen a huszadik század közepéig falun és városon egyaránt a védelmezőt ünnepelték. Úgy tartották ugyanis, hogy ha e napon a miséken áldoznak, és otthon böjtölnek, akkor megóvja a szent őket a különféle nyavalyáktól.

Bárhol ahol akármilyen betegség felütötte fejét, Szent Bálintot hívták segítségül. Foga-

dalomként megígérték neki, hogy minden évben az ő napján böjtölnek. A gyermek helyett édesanyjuk tett fogadalmat s miután ők felcseperedtek ugyanúgy böjtöltek tovább hálájuk jeléül. Ezen kívül Szent Bálint még a lelki betegek segítője is.

Vannak olyan helyek, főleg Magyarország Ausztriával szomszédos helyein, ahol a népszokás azt követeli meg, hogy sem a jószág sem a tulajdonos nem ehét délig. Olyan szokásokat is feljegyeztek, hogy Bálint napjának reggelén a háziállatok itatóvizébe szentelt vizet csepegtetnek, hogy az megvédje a gonosztól. Vagy például kora hajnalban a gazdák megkerülik birtokukat, hogy a tolvajokat és a kártevő madarakat távol tartsák értékeiktől és terményeiktől. A Balaton környékén hasonló szándékkal megmetszik a szőlőt.

Ahonnán a nagyapám származik, Szegváron azt tartják, hogyha a verebek ezen a napon párosodnak, akkor közel van már a tavasz. Ugyanezt mondja egy horvát népszokás is, miszerint ha a madarak ezen a napon tartják menyegzőjüket, hamarosan jó idő lesz.

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium 1. kötet (1977) alapján:

Szűcs Péter Pál 9. b

Ki a meggondolt fiatal?

AKI NEM CSELEKSZIK ÖSZTÖNSZERŰEN
Nyugodt és idegein uralkodni tud.

AKI ÁTGONDOLJA, AMIT LÁTOTT, TÖBBSZÖR VISSZATÉR RÁ

Tudatosítsd magadban, hogy életed minden pillanata egy lecke, amelyből tanulsz valamit, de csak akkor, ha visszatérsz rá és megtanulod.

AKI NEM FELÜLETES, HANEM LEMEGY A MÉLYBE

Olyan, mint a dugóhúzó: lemegy a mélybe, hogy értéket fedezzen fel.

Egy „intelligens” fiú, latinul: „*intus*” – benne, bent; „*legere*” – olvasni, más szóval, olyan fiatal, aki „bevaló”.

Láttál már egy barlangkutatót munka közben?

A sziklák hasadékaiban ereszkedik le a mélybe...

Aki csak a felületen bogarászó egyén, soha nem tud a mélybe szállni.

AKI HELYESEN ÉRTÉKEL, LEMÉR, KISZÁMÍT

Nem kapkodja el véleményét, mindent mérlegel. Szem előtt tartja, hogy az egyes dolgok fontosságát és súlyát le kell mérni. Figyelembe veszi a különböző szempontokat.

AKI CSENDBEN MAGÁBA TUD SZÁLLNI

Amikor egyedül van, nem rohan okvetlen társaság után, csendben marad, egyedül.

Sok fiatalot beteggé tesz, ha nem tud a maga idejében hallgatni és egyedül lenni. A zene nem harsoghatja túl a csend magányát.

Két betegség fenyeget:

1. **Elszigeteltség**, aki kiáll a sorból, nincsen kapcsolata. A maga idejében kell a magány, de ha valaki állandóan benne él, elszigetelődik. Fedezd fel a különbséget az egyedüllét és az elszigetelődés között.

2. **Másokba való kapaszkodás**. Amikor rátapadunk valakire és nélküle semmit sem döntünk el. A megfontolt fiatal nem szószátyár, vigyáz szavaira, nem fecseg, de amikor szól, mondanivalója a helyén van.

AKI MEGŐRZI KINCSET

Az ostoba olyan, mint a törött edény, minden kifolyik belőle.

Az okos viszont mindent megőriz.

Az okos gyereknek van raktára. A raktárban sok mindent el lehet helyezni, újat, régit és kellő időben elő lehet venni. Gazdag választéka van, mert semmit nem vesztegetett el. Mikor beszél, azonnal meg lehet érteni, mit akar, nem ismételtet, mintha papagáj lenne. Vannak tartalékai, nem szorul más gondolataira. Azonnal észre lehet venni, ha egy gazdag egyéniségről van szó, vagy csak egy gyengén felszerelt raktár tulajdonosáról.

AKI EGY GYÖNYÖRŰ KÉPET ALKOT MAGÁBAN: ISTEN-KÉPET

Mária is ezt tette: összegyűjtötte az apró részeket és rájött, hogy egy nagy terve van: Isten terve, mert ő vezette célján. Szívében két dolog találkozott össze: Isten szava és az események, amelynek az egyik főszereplője volt. Olyan, mint aki sok gyöngyszemet fűz össze egy fonalra, mégis egy lesz, a nyaklánc. Vedd észre, hogy Isten egy egyedülálló történetet szánt neked és segít megvalósítani.

In: Gimmi Rizzi: *A nagykorúság 16 érénye* – Don Bosco Kiadó 2002

Gyengédség...

Negyven éve lehetnek házások. A vonaton fiatal szerelmespár ül velük szemben. Az idős asszony ábrándos szemekkel nézi őket. Amikor a fiú csókot lehel a lány arcára, a férje fülébe súgja:

– Ezt te is megtehetnéd!

– Megőrittél – sziszegi vissza a férje –, hiszen még csak nem is ismerem!

Útravaló a hétvégére az emberi kapcsolatainkhoz

Szókratészt meglátogatja egy barátja.

Barát:

- Kedves Szókratész, egy nagyon érdekes dolgot hallottam valakiről, szeretném elmondani neked.

Szókratész:

- Várj csak egy kicsit, mielőtt elmondod, kérdeznék valamit. Biztos vagy-e benne, hogy igaz a történet?

Barát:

- Hát, nem tudom, talán igaz!

Szókratész:

- És az a lelki hasznomat szolgálja, ha elmondod nekem?

Barát:

- Hát, nem tudom, hogy fogod fogadni, nem ismerlek, lehet, hogy hasznod lesz belőle!

Szókratész:

- És mondd, megváltoztatható a dolog azért, hogy elmondod, vagy a világ lesz jobb ettől?

Barát:

- Nem, ez egy megtörtént dolog, semmi nem fog változni!

Szókratész:

- Hát akkor mondd, drága barátom, ha nem vagy benne biztos, hogy ez a történet igaz, a lelki javamat sem biztos, hogy szolgálja, a dolog sem változtatható meg, és a világ sem lesz jobb tőle, akkor miért akarod elmesélni?

Mit tanulhatunk egy kutyától?

Mikor a szeretetteid hazaérkeznek, fuss, hogy üdvözölhesd őket!

Egyél örömmel és elragadtatással!

Ha arra vágysz, ami rejtve van, áss, ami meg nem találsz!

Tapasztald meg annak az önfeléd örömet, amikor friss a levegő és az arcodba vág szél.

Légy hűséges!

Futkározz és játssz naponta!

Ha valakinek rossz napja van, légy csendben és ülj a közelében!

Ne harapj, ha meg tudod oldani a helyzetet egy haragos morgással is!

Táncolj, ha boldognak érzed magad!

Nem számít, milyen gyakran szidtak le, ne duzzogj!!!

Fuss vissza mielőbb és barátokoz!

Csak ritkán menj a saját fejed után!

Tudasd másokkal, ha megsértik a területet!

Szundíts nagyokat, és nyújtózz ki jól, mielőtt felkelsz!

Légy egyre figyelmesebb és hagyd, hogy az emberek megérinthessenek!

Forró napokon igyál sok (vizet) és hevedj le egy árnyas fa alá!

Sose mutasd magad másnak, mint ami vagy!

Az oldalt összeállította: Szegeő József Sch. P.

Egy legendás hálóőr

Pálinkás József

A futballszerező szegedi fiatalokról igen nagy valószínűséggel lehet állítani, hogy hallomásból sem ismerték városunk-, egykori kiváló játékosának, kapusának Pálinkás Józsefnek a nevét. Az egykori válogatott kapus 1912. március 10-én született Kisteleken. Édesapja Pálinkás József hentes és mészáros 1918-ig. 1919-

től italmérsi engedélyt kapott. 1939-ben bekövetkezett haláláig a vendéglátói ipart gyakorolta, (a Kossuth utca 3. szám alatt vendégfogadót üzemeltetett, mely egyben a Gazdaszövetség székhelye is volt) amit édesanyja Pálinkás Józsefné, Kovács Gizella özvegyi jogon tovább folytatott 1951-ig. Ekkor önként lemondott a jogról. Egyik testvére, János, egykoron gépkocsivezetőként a fővárosban dolgozott, a másik, Pál (válogatott tornász) szintén gimnáziumunk egykori diákja, állatorvosként tevékenykedett Kisteleken.

Józsefet a kisteleki elemi és polgári iskolák elvégzése után 1924-ben iskolánkba iratták be szülei. Dr. Diósi Géza piarista szerzetes lett az osztályfőnöke, testnevelője pedig Pesti Lajos tanár úr volt. Az akkoriban meglehetősen nagy távolságnak számító 30 km miatt, internátusba került.

Iskolaévei alatt végig átlagos tanulmányi eredményeket ért el és minden idők egyik legnépszerűbb sportolója lett. Sportolói tehetsége atlétikában jelentkezett elsőként. Az atlétika mint a sportok királynője egybeforr a nevével a Piarista Gimnáziumban eltöltött nyolc esztendő alatt. Iskolai rekordjai évtizedekig megdönthetetlennek bizonyultak. 200 m síkfutásban 24,50 (1931.), gerelyhajítás 48 m (1931.), súlylökés 12,80 m (1931.), távolugrás 6,40 m (1930.), helyből távolugrás 2,98 m (1930.) délkerületi ifjúsági rekord is egyben. Hogy végül miért nem lett lett atléta szálfa természetével, roppant ideális testfelépítésével, azt ma már nehéz lenne megmondani. Életének meghatározó élménye lehetett, amikor a gimnázium tantestülete lehetővé tette diákjai számára a minden idők legnépszerűbb játékának – a labdarúgásnak – a megismerését. Korábban a „jellemdurvító és hanyagságra” vezető futbalozást, valamint a meccsre járást minden tanuló számára a legsúlyosabb büntetés terhe mellett tiltották. Ez a tilalom 1928/1929-es tanévben lett részben feloldva azzal a döntéssel, hogy az intézmény diákjai hódolhattak kedvenc

szüvedélyüknek, és a focira kijelölt grondon szabadon játszhattak, iskolában a sportkör csapatot szervezhetett és résztvehetett a szegedi középiskolák közötti mérkőzéseken. Számára társaival szemben előnyt jelentett, hogy időnként, mikor hazaengedték az internátusból, akkor Kisteleken szabadon focihatott barátaival a falu határában.

Több csodára már nincsen reményünk. Ha lejjre is: a reál való alkalmatlanságunk immár teljességgel megmutaikozott. Ellúzódnak közelünkben a csodák, el a szárnyas hófújokkal együtt, amelyek nem nyughatnak már az emberi beszédétől. És ettől a mienktől, amit megnyomoritott Kicsi és Nagy Romlás, kiáltás-émlék és földön kúszó suttogás: kiváltképpen messzire menekül minden, ami javunkra lehetne. Bugyogtasd a könnyed, gyermek, a bánatunkat engedjük szabadjára. Így legalább hangtalanul, miként a szivórgás.... Keressük egymást az élők között, míg élünk, és majd kutatni fogunk bennünket a halottaink. Csak legyen elég mécsesünk a várakozáshoz...

Sütő András: Advent a Hargitán (részlet)

A hivatásos labdarúgó mérkőzések látogatását még jó ideig rossz szemmel nézték a piarista atyák.

Játékoskarrierjét az iskola utolsó éveiben, 1929-ben hátvédként kezdte. Az 1930/31-es tanévben, régi szokás szerint, a végzős évfolyamból került ki az iskolai sportkör ifjúsági elnöke. Ez akkor Pálinkás Józsefnek adatott meg.

Mindenre kiterjedő érdeklődése, nyitott, barátságos, derűt sugárzó színes egyénisége, közvetlen modora, természetes humora és sportemberi habitusa méltán emelte őt e rendkívüli népszerűséget, egyben komoly elkötelezettséget adó vezető pozícióba.

A sikerrel lerakott érettségi vizsga után a szegedi egyetem jogi karát (1938-ban) abszolválta, ill. a FC Szeged csapatához igazolt le, ahonnan kiváló adottságainak köszönhetően felfigyeltek rá a válogatott edzői is. 1935. május 12-én mutatkozott be a nemzeti tizenegyben Ausztria válogatottja ellen. Budapesten az Üllői úti stadionban telt ház előtt (32 ezer néző!) legendás mérkőzésen 6:3-ra verték a ságorokat. 1936-ban a berlini olimpia évében háromszor is védett a magyar válogatottban (Románia-Magyarország 0:2; Csehszlovákia-Magyarország 5:2; Írország-Magyarország 3:2), az olimpiára azonban nem vitték ki. Valószínűleg, profi státussal rendelkező sportolóként, ellentétes lett volna a részvétele az olimpiai mozgalom alapszabályzatával. Ez az amatőr szabályzat, már megalkotásának pillanatában széles körű vitát váltott ki, és ez a vita még napjainkban sem zárult le, annak ellenére, hogy 1975-ben a Nemzetközi Olimpiai Bizottság az élet realitásaihoz alakította az azóta fogalomná vált 26-os szabályt. Meggyőződésem, hogy ezeket a változásokat

ma már maga Pierre de Coubertin is javasolná, ha élne. Pálinkás tíz éven keresztül volt Szeged élszervezője (Szegedi Football Club) a tagja, tizenhatszer játszott a magyar válogatottban. Játékosként beutazta egész Európát és Afrika nagy részét. A Szegeden eltöltött évek után az első lehetséges alkalommal leigazolta a hazai labdarúgás legnépszerűbb csapata a Ferencváros. 1939. március 5-én a Hungária krt-i pályán a Budafok csapatával szemben mutatkozott be a Fradiban. Két és fél bajnoki szezont töltött a zöld-fehéreknél. Ezidő alatt játszott 30 mérkőzésen (16 bajnoki, 13 nemzetközi és 1 kupa). Utolsó mérkőzése 1941. november 30-án a Megyeri úton volt, ahol kínos vereséget szenvedtek az Újpest csapatától 6:2-re. Tagja volt az 1939/40-es bajnokcsapatnak. 1942-ben, visszavonulását követően Ungvárra került, ahol a Tiszaháti Magyar Bank tisztviselője lett. 1944 januárjában behívták katonának. Az év végén Lengyelországba vezényelték, ahol 1945. február 5-én orosz fogságba esett. Csak 1947. augusztus 20-án került haza zászlósi rangban. 1947. november 19-én házasságot kötött Kisteleken Márkus Etelkával, aki izraelita származású kereskedő család leánygyermek volt. Házasságukból, mely harmónikus és kiegyensúlyozott volt, nem születhetett gyermekük, ezért életük végéig egymásnak élve mutattak példát a falu lakosságának szeretettből, hűségéből és odaadásból. 1948-ban a Testnevelési Főiskolán labdarúgó edzői képzését szerzett, melynek segítségével számos egyesületnél és testületnél edzőként dolgozott Kecskeméten, majd 1956. január 1-jétől a Szegedi Kinizsi sportkörnél.

1956-ban Kisteleken megnyílt az

Országos Takarékpénztár kihelyezett irodája, melynek első vezetője lett nyugdíjazásáig. Érdekes, hogy az iroda helyén állott az egykori Pálinkás-kaszinó. Külön bál-, és billiárdterme, kártyaszobája, kuglipályája volt. Szüvedélyes totózó volt és minden idegszálával a Fradinak szurkolt élete végéig. Több mint hatvan érem birtokosa. Élete elválaszthatatlanul egybeforr a magyar labdarúgással, a Fradival, és Kistelekkel, ahol a mai napig hálásan emlékeznek rá rokonai, barátai és szomszédai. Rendkívül változatos életpályát befutó

Pálinkás az 1935-ös magyar-osztrák (6:3) meccsen, a sérülése utáni cseréjét követően nyilatkozik.

egykori piarista diák, ki szülőfalujának méltán volt egyik legnépszerűbb egyénisége 1991. április 23-án hunyt el Szegeden.

Nagy János

Freestyle sí

A rendszeresen sielők többségének egy kisebb ugrató láttán beindul határtalan képzelőerejük. Így megyek rá, úgy megyek rá; ekkorát ugratok, akkorát ugratok..., sokaknak érdekes gondolatok fogannak meg a fejében. A legszebb esések az ugratók utáni jégen születnek. De miről is van szó? Ja, bocsánat, elfelejtettem, hogy magyarok vagyunk, és eszünk ágában sincs bohóckodni a sípályán, ha már egyszer kijutottunk néhány napra külföldre síelni... Persze nincs jogom ilyeneket írni, hisz az EU-ban egyenlő esélyekkel indulhatunk. Nekünk Mátra, nekik Alpok. Kellő tapasztalat híján néhány adatot az *Offline* magazinból kölcsönzök: a *freestyle* egy új, látványos, és dinamikus fejlődő vonala a síelésnek.

Az első hivatalos versenyeket az 1998-99-es szezonban rendezték, de eredete már jóval korábbra visszavezethető, kialakulása több irányból eredeztethető:

Az egyik vonal a klasszikus, vagyis *mogul sí* (bucka-sí), és a *sí-akrobatika*. A bucka-sízésben egy mesterségesen kialakított buckás pályán kell lemenniük a versenyzőknek minél gyorsabban, miközben két ugratón mutatják be tudásukat. A sí-akrobatikában pedig egy magas ugratóról mutatnak be a versenyzők a műugráshoz hasonló látványos elemeket (például dupla hátra szaltó nyújtott testtel, dupla csavarral).

A másik vonal a *freestyle snowboard*, amely nagyobb hatást gyakorolt a síelés ezen ágának fejlődésére, és a mai trükkök kialakulására. A különböző ugrások, figurák, trükkök, korlátlan csúszások (*slide*), és az egész sport hangulata, beleértve az öltözetet is, innen származik; azzal a különbséggel, hogy a trükköket továbbfejlesztették, és az ugrások látványosabbak, a két síléc variálhatósága miatt.

A mai *freestyle sí* tehát a legvadabb figurákat, trükköket, és ugrásokat tartalmazza, melyeket akár félcsőben, a *fun parkban* (ugratók, korlátok, rámpák, ívek, stb.) vagy a *big air* (egy nagy ugrató) versenyek során gyakorolhatnak a sport rajongói.

Egy *freestyle* léc különbözősége a hagyományosoktól már első ránézésre is szembevetőd. Kicsit a vízisi formájára emlékeztet: piskóta formájú, de a klasszikus *carving* síléc formájánál minden ponton szélesebb, így nagyobb lehet ugrani vele, és stabilabb a levegőben, illetve leérkezéskor is. A *freestyle* léc rugalmasabb és dinamikusabb a nagy ugrások okozta igénybevételhez igazodva, de mindezek ellenére a rendes sípályán is kiválóan használható, és kellemes hosszú íven kayarodik (kicsit lustább élváltással a széles közepe miatt).

Szűzhó síelésére is kiválóan alkalmas, mert a széles profiljának köszönhetően tökéletesen felkúszik a puha porhó tetejére. További eltérés egy hagyományos léctől, hogy a sí hátsó vége is fel van hajlítva (*twin tip*). Erre azért van szükség, hogy a menetiránynak háttal (*switch*) is lehessen használni: ne akadjon le miközben a síelő háttal ugrik el, vagy érkezik le az ugrásból.

Napjainkra a sport olyan hatalmas népszerűsége tett szert, hogy az Egyesült Államokban, és Kanadában a *snow parkokban* (ugratók, félcsövek, korlátok, komerek) csúszkáló snowboardosok mellett az emberek 40-45%-a mára már *freestyle síelő*. Franciaországban is 35-40% ez az arány, mely várhatóan Európa többi részén is egyre magasabb lesz. A legrangosabb extrém sport rendezvényen, a téli X-Games-en már három éve rendeznek *freestyle* siverenyeket. A sportnak nemzetközi szövetsége van, és a kupasorozatoktól kezdve a világbajnokságig rengeteg verseny folyik világszerte.

Szerintem nem egy újabb hóbort, lehet komolyan is venni...

Kádár Levente 10. a

CITIUS! ALTIUS! FORTIUS!

Az olimpiai mozgalom sorsa az antik Görögországban kezdődött. Először Zeusz főisten tiszteletére, majd a *khalokagathia* (a görög embereszmény) elvének megfelelően, a testi és erkölcsi képességek megmértetésének rendezték az ünnepi játékokat. A több, mint ezer évig tartó versenysorozat, amely az emberiség legértékesebb tradíciójának egyike, a történelem évszázadokig mégis félretolta. A XIX. század végén *Pierre de Coubertin*nek sikerült feleleveníteni az ókor legnagyobb

pánhellén versenyét. Az újkori játékok eleinte dinamikus fejlődtek, és nagyon sok viszontagságon mentek keresztül: vilákiállítások mellékprogramjaként szerepeltek; stadionok helyett parkokban, játszótéren rendezték a versenyeket; a rendezők az ókori értékek helyett a „*business is business*” elvét követték. Az I. világháború után az olimpiai eszme végre megszilárdult, és terjedni kezdett. Két évtized alatt huszonkilencről negyvenkilencre emelkedett a versenyzőt indító nemzetek száma. 2000-ben Sydneyben már százhuszonkilencről beszélhetünk!

Mi lesz Athénban, a XXVIII. Nyári Olimpiai Játékokon? Minden sportkedvelő figyelme a kvalifikációs versenyekre, az esélylatolgatásra, és a készülődésre irányul. Más versenyek nem vonzanak annyira szurkolót, sportriportert, tévénézőt, mint az ötkarikás játékok. Mi, magyarok lázasan figyeljük, hogy melyik csapatunk és egyéni versenyzőnk harcolja ki az olimpiai részvételt, és kikre számíthatunk még augusztus 11. és 29. között Görögországban.

Ha többet szeretnél megtudni az ötkarikás játékokról, hallgasd a Kossuth rádió *Athéntól Athénig* című műsorát péntekenként 15.00 órától, vagy böngéssz az interneten a www.mob.hu weboldalt.

Az olimpiai láz, minket is magával ragad! Szeretnénk veletek együtt kutatni a világ legnagyobb sport- és kulturális ünnepének tartott olimpiai játékok fejlődését, érdekességeit, magyar és szegedi vonatkozásait! Ezért a *Piár Futár*, valamint a két szegedi katolikus gimnázium testnevelő munkaközössége olimpiai versenyt hirdet.

EGYÉNI VERSENY

A verseny öt fordulóból áll. A *Piár Futár* elkövetkezendő négy számában megjelenő, az olimpiával kapcsolatos kérdéssor helyes megválaszolás a kvalifikációs torna. A legjobb diákok jutnak a döntőbe, amit már a Piarista Gimnáziumban *előben* rendezünk, meghívott zsűritagokkal. Az ott elért eredmények alapján hirdetünk győzteseket.

A felkészüléshez szükséges anyagokat megtalálod az iskolai, vagy a városi könyvtárakban. Továbbá hasznos segítséget nyújthat az internet megfelelő használata.

A győztesek értékes tárgyjutalmakban részesülnek. Mindenkinek jó versenyzést kívánunk!

Az első forduló kérdései (ókori olimpiatörténet)

1. Mikor volt az első hivatalos ókori olimpia?
2. Hogyan kapcsolódik a nyári holdtöltehez az ókori olimpiák időpontja?
3. Mennyi a pontos távolság Athén és Marathón között?
4. Írd le a pentatlonverseny versenyszámait!
5. Mi volt az ókorban az olimpiai győztes jutalma?
6. Milyen kötelessége volt a versenyzőknek?
7. Hol alapították az első sportiskolát, és mi volt eredményességének titka?
8. Ki volt a legeredményesebb ókori atléta?
9. Ki volt Theogenész?
10. Milyen szerepe volt Nero, római császárnak az olimpia hanyatlásában?
11. Sorold fel az ókori olimpia hanyatlásának okait!
12. Ki tiltotta be az ókori olimpiai játékokat és mikor?

A megfejtéseket március 12-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség drótposta címén: piarfutar@szepe.hu. A versennyel kapcsolatban fordulj bizalommal testnevelő tanárodhoz.

Köpek aranyból

Az elmúlt időszakban ismét alkalmunk volt megtekinteni néhány dolgozatot, hallgatni néhány feleletet, s ezek lehetőséget teremtettek számunkra egy kis *humor-halmaz* összegyűjtésére.

Tudnunk kell, hogy a *bölcsesség* különböző forrásokból származik.

1) Van úgy, hogy a tanár zavarba ejtő kérdésére érkeznek az áldás:

A tanár Petőfi Sándor: *A helység kalapácsa* c. művét szeretné előbányászni nebulójából, így – sikertelen előzmények után – végül segítő kérdéshez folyamodik:

– „A béke barátja Bagarja” – honnan idéztünk?

– Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka
***

– Mit esznek a görög istenek?
– Mannát
***

– Hol van India?
– A Csendes-óceán fölött...
***

– Hogy hívták Mikes Kelemen urát?
– Radnóti ...
***

– Hol épít várat a 12 kőműves?
– Drégelyen
***

– Sorold föl a korai kereszténység központjait!
– Róma, Alexandria, Jeruzsálem, Rodostó...
***

– Mikor van hamvazószerda?
– Az első holdtölte utáni vasárnap...
***

– Mi az a menóra?
– A kínaiak szerint a paradicsomba vivő út...
***

– Ki volt Dukász Mihály?
– Ő találta fel a dukátust.

2) Néha a diák önmaga által vezérelve is megvillan:

A Makedón Birodalmat Nagy Sándor halála után fölosztották egymás között a Ptolemaidák, a Szeleukidák, és az Antigonoszok...
***

A kínaiak a selymet selyemhernyóból készítették.
***

Spártában a csecsemőket kiüldözik a hegyekbe...
***

3) Olykor derék deákunk is kérdez...

– Tanár úr, volt Tankcsapda-koncerten?
– Már nem emlékszem, fiam...
Papp Attila gyűjtése

◊	Előre jut	Csopadok	Hamis	Csatlóli ház jelölje	Keresztül
	Wolfram	Az utolsó	Facionál szegélyezett	Szonkár	Ijed
Megfejtés (1)					
Beryüt	A hosszúság jele	Gyűlöli		... muni	☺
	Megfejtés (2)	Butuska	Nem szorgalmas	Kütyü teszi	
Fás törőfel			Téli sport		Duzzad
				Fogyaszd el!	
Atmerő	Sír		... postica	Read Only Memory	Határozott névelő
Fizetés	Zitony angolul		Véredények		Lét
		Sportegyesület			Menyborg
		Kévert kem!			Időjárás
Ála		Kis palak		Bucchiata tarló ... repi	
Ülöd		Telejéro		Kavics	
				DED	
◊					

Készítette: Márton Imre

Ehavi rejtvényünkben egy költő neve és egy versének címe rejtőzik. A megfejtéseket március 12-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni e-mail címünkre: piarfutar@szepi.hu. Múltkori rejtvényünk helyes megfejtése: *Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen.* (Juhász Gyula) Könyvjutalmat nyert Zöldi Péter 11.b. Átveheti a könyvtárban.

Mi a szösz?!

Három bölcs délutáni pihenőjét egy parkban töltötte. Mindhárom elszundítottak egy padon. Közben aludtak, valaki bekormozta a homlokukat. Amikor felébredtek mindegyikük azt látta, hogy a másik kettő homloka kormos és ezen elkezdtek nevetni. Egyszer csak a legbőlcsebb abbahagyta a nevetést, mert rájött, hogy az ő homloka is kormos. Hogyan jött rá anélkül, hogy megtörölte volna a homlokát?

Előző feladványunk nyertese: *Bara Péter 12. a.* Könyvjutalmát átveheti a könyvtárban.

Bata Erika

Kohn szomorú arccal állít be a kávéházba. Barátai tudakolják, hogy mi a baja?

- *Meghalt a feleségem.* – mondja
Zavart csend támad, majd megszólal Grün hitetlenkedve:
- *Szerintem ez nem is igaz ... Csak azért mondom, hogy irigyeljünk!*

IMPRESSZUM

PIÁRFUTÁR

KIADJA

a Dugonics András Piarista Gimnázium.

SZERKESZTŐSÉG

6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.,
T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003.

Szerkesztőségi ülés minden kedden 14.30 órától a gimnázium tanácstermében.

FELELŐS KIADÓ

Szilvásy László Sch. P.

SZERKESZTŐ

Mészáros Ferenc

MUNKATÁRSÁK

Garzó Márk, Göré Dániel, Márkus Attila,
Mihálffy László, Székely László, Szűcs Péter Pál

KORREKTÚRA

Papp Attila

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Férc-Szemes Áron

NYOMÁS

Friss Nyomda

Megjelenik havonta, 500 példányban.
Kizárólag belső terjesztésre.

A lap megjelenését a
Dugonics András Alapítvány támogatja.
Számlasszám: 1 0 2 0 1 0 0 6 - 5 0 0 4 3 3 4 1